

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: DZIECKO LUB UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI ROZWOJOWYMI I EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU I KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2021/2022	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne		
Rok studiów: IV, V	Semestr: 7,8,9,10		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3+3+3+5=14	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Prof. dr hab. J. Szempruch		
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15+15+15+15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15+15+15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	15	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej oraz pedagogiki specjalnej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest przygotowanie studentów do realizacji rozporządzenia o pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wczesne rozpoznanie potrzeb dzieci ma służyć skierowaniu ich do profesjonalnej diagnozy i terapii, która powinna uchronić te dzieci przed niepowodzeniami szkolnymi i ich konsekwencjami.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;	K_W13
W02	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno--społecznego;	K_W13
W03	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;	K_W13
W04	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	K_W13
W05	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;	K_W13
W06	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia	K_W13
Umiejętności - potrafi		
U01	dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;	K_U10

U02	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;	K_U10		
U03	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	K_U10		
U04	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;	K_U03		
U05	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;	K_K01		
K02	przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_K01		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i klasach I-III w świetle aktualnych przepisów prawa (praca szkolnych zespołów, opracowywanie IPET-u, współpraca nauczyciela dziecka z SPE z rodzicami).	wykład	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test

TP-02	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych: Zajęcia rozwijające uzdolnienia; Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; Zajęcia logopedyczne; Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne; Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym; Klasy terapeutyczne; Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się; Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	wykład	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
TP-03	Przyczyny niepowodzeń szkolnych w zakresie podstawowych umiejętności przedszkolnych i szkolnych. Charakterystyka zaburzeń rozwojowych, będących przyczynami niepowodzeń : - zaburzenia percepcji wzrokowej, - zaburzenia percepcji słuchowej, - zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, - zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji	wykład	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
TP- 04	Trudności dzieci z wybranymi SPE: • z trudnościami adaptacyjnymi (różnice kulturowe, zmiana środowiska edukacyjnego), • zaniedbany środowiskowo, • doświadczający niepowodzeń szkolnych, • znajdujący się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, • przewlekle chory, • niepełnosprawny umysłowo lub ruchowo, niewidomy, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z autyzmem, z zespołem Aspergera, z afazją, • zagrożony niedostosowaniem społecznym, niedostosowany społecznie, • ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, trudności w uczeniu się matematyki), • szczególnie uzdolniony	wykład	wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test

TP- 05	Diagnoza funkcjonalna w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kryteria diagnostyczne.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
TP- 06	Zasady terapii pedagogicznej. Metody usprawniania analizatora wzrokowego, słuchowego, umiejętności grafomotorycznych i integracji sensoryczno-motorycznej.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
TP- 07	Dokumentacja organizacji i przebiegu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ocenianie dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
TP- 08	Rola nauczyciela w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb i możliwości oraz czynników środowiskowych dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	zaliczenie na ocenę w formie pisemnej /egzamin pisemny - test
		ćwiczenia		
TP-09	Podstawy programowania i planowania pracy ucznia z SPE, formy współpracy rodzicami - kontrakt	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-10	Metody i formy pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przedszkolu i klasach I-III	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-11	Wybrane metody wspomagające terapię dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, prezentacja wybranych ćwiczeń	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-12	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – dokument warunkujący indywidualne dostosowanie wymagań edukacyjnych	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-13	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu

TP-14	Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny – analiza i tworzenie przykładowych dokumentów.	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-15	Orzeczenie o potrzebie kształcenia indywidualnego a zindywidualizowana ścieżka kształcenia – różnice i formy pracy	ćwiczenia	praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
		praktyki		
TP-16	Dokumentacja terapeuty. Tworzenie konspektów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.		praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu
TP-17	Realizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnej oraz zajęć rozwijających szczególnie uzdolnienia uczniów		praca indywidualna i grupowa, prezentacja multimedialna, dyskusja	projekt, prezentacja projektu

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Lejzerowicz, M. (2016). Włączanie i integracja a stygmatyzacja osób z niepełnosprawnością w polskiej edukacji. Forum Oświatowe, 28(1), s. 133-157.
2. Cybulska R., Derewlana H., Kacprzak A., Pęczek K. (2017). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji w świetle nowych przepisów prawa oświatowego. Warszawa: ORE.
3. Kowalik, S. (2001). Pomiędzy dyskryminacją a integracją osób niepełnosprawnych. W: B. Kaja (red.). Wspomaganie rozwoju. Psychostymulacja i psychokorekcja (s. 37-58). Tom III. Bydgoszcz: Akademia Bydgoska.
4. Szumski G. (2010). Wokół edukacji włączającej. Warszawa: Wydawnictwo APS. (wybrane fragmenty) Szumski G. (2009). Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych. Warszawa: PWN-APS. (wybrane fragmenty) Literatura dostępna u prowadzącego zajęcia.
5. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Literatura uzupełniająca:

1. I.-Khamisy, D. (2006). Edukacja przedszkolna a integracja społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
2. Chrzanowska, I. (2015). Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
3. Czarnocka M. (2018). Działania poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie edukacji włączającej. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach ogólnodostępnych. Warszawa: ORE.
4. Dobrowolska M. (2018). Wykorzystanie TIK w nauczaniu i uczeniu się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Warszawa: ORE.
5. Grygier U. (2019). Edukacja włączająca w aspekcie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego. Z doświadczeń szkoły. Warszawa: ORE.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		120	
Praca własna studenta		230	
SUMA GODZIN:		350	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 14	4,8
	Praca własna studenta		9,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
- przygotowanie do zaliczenia - W01-W06 - czytanie wskazanej literatury - W01-W06 - przygotowanie do zajęć – U01-U06 - opracowanie projektu - U01-U06, K01, K02			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: a) w zakresie wykładów: dyskusja po wykładzie, nawiązanie do treści z wcześniejszych wykładów, sondaż zrozumienia nowych treści, wskazówki bibliograficzne, motywowanie do samodzielnego opracowywania prezentacji zagadnień programowych b) w zakresie ćwiczeń: - na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań. 1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga). 2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów. 3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? 4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską). 5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).			
Ocena podsumowująca: Wykład: ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym. Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus			

51%-60% - dst.

0%-50% - ndst.

Ćwiczenia: Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z projektu, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena bardzo dobra (5.0): student samodzielnie, bezbłędnie wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni samodzielnie wykonał swoje zadania popełniając jedynie sporadycznie niewielkie błędy, wykazał się wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student wykonał swoje zadania z niewielką, sporadyczną pomocą nauczyciela przy korygowaniu błędów wykazał umiarkowaną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student wykonał swoje zadania z dużą, systematyczną pomocą nauczyciela, wykazał się niewielką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student wykonał swoje zadania przy znacznym ciągłym wsparciu nauczyciela - niesamodzielnie, nie wykazał się aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć - postawa bierna

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**